

AZ EHRENFELD ÉS DOMONKOS-CODEX FORRÁSAI.

Második, befejező közlemény.

SZENT DOMOKOS ÉLETE.

Domonkos-c.

1. l. (5 sornyi bevezetés).
1—9. l. Bodogfájos zent daman-
kos predicator zerzelbelyeknek her-
chege vezere, es nemes atya . . .
9—14. l. Ezeknek vtanna levn
nagy ehfeeg mynd tellyes hifpania-
nak tartományban . . .

14—31. l. Ennek vtanna, myko-
ron bodog emlekevezetev tolofany
fvlco pifpek menne romaban . . .
31—38. l. Mykoron zent daman-
cos atyank romaban valo lakafaban
kesedelmet tevt volna . . .
38—47. l. (Ny. III. 142. l.
23. s.) Reginaldus mefternek az
zerzetben valo bevetele vtan . . .
48—65. l. Be tellyefevdeek
byzonval ez zent atyaban az mon-
das, mellyet monda xps . . .
66—73. l. Vala egy romay
evzvegy polgarne azzon, kynek vala
neue gutadona . . .
73—77. l. (Efmeg nemely choda
teteleek) Efmeg mondatyk nemely
kevnben . . .

77—80. l. Meg hyrdettven fok
jevuendeket es tytkon valo dolgo-
kat, nemelyeknek halalokat . . .

Chron. Anton. (Nürnb. 1484.
Koberger) Pars III. Tit. XXIII.

c. IV. fol. 194^a: Beatus Domi-
nicus predicatorum dux et pater
inclitus . . .

§. 1. fol. 194^b: Fame pervalida
in universis Hispanie partibus in-
gruente . . .

§. 2. fol. 194^c: Erant in illis
locis nobiles quidam, qui egestate
compulsi . . .

§. 3. fol. 194^d: Post hoc bone
memorie Fulcone Tholosano episcopo
proficiscente Romam . . .

§. 4. fol. 195^a: Cum igitur ibi-
dem moram contraheret . . .

§. 5. fol. 195^b: Post receptionem
magistri Reginaldi in ordinem . . .

§. 6. fol. 195^d: In eo utique imple-
tum est, quod dixit Christus . . .

§. 7. fol. 196^b: Erat namque
quedam matrona civis Romana vidua
nomine Gutadona . . .

§. 7. fol. 196^c: Idem refertur in-
quodam bello (sic, pro: libello)
composito ex pluribus legendis de
vita beati Dominici . . .

§. 8. fol. 196^d: Qualiter beatus
Dominicus spiritu prophetie claruit,
multipliciter predicando futura oc-
culta et mortes aliquorum . . .

80—88. l. Mykoron az fraterék meeg lakoznanak zent fíxtufnal romaban . . .

88—98. l. Akar vala ez zent-
fegeş atya zent damancos nyomo-
rultakat és zegenyeket latogatny . . .

98—114. l. Mykoron zent da-
mancos atyank volna romaban, har-
mad honorius papa zerze . . .

114—126. l. Predicator zertzet-
nek confirmacyoya vtan, hatod ez-
tendeiben . . .

126—138. l. Mafod generale
capitulomot zolgaltata zent daman-
cos atyank bononyaban, ot az capi-
tulomban teteteek jordanus mefter
lombardyay prior provincialiffa . . .

139—149. l. *Ymmar teryevnk
az iftoriará* . . . Mykoron meg
zolgaltatot volna az mafod gene-
rale capitulum, bodogfagos zent
damancos atyank, vton jaruan jgeen
meg farada mert jgeen nagy hevfeeg
vala, Es jvta bononyaban iulius hava-
nak vegeen . . .

150—158. l. Frater rodolffs,
bevlc ember, ky az jdevben vala
procurator . . .

158—164. l. (Ny. III. 188. l.
8. s.)¹ zent damancos aty nk ha-
lala vtan fok chodak levnek az
ev zent erdeme myat . . . (Vége:)
es meg gyogyvla ev zemyben az
azzonyallat.

164—176. l. *Yt kezdetyk ne-
mely rettenetes pelda azokrol, kyk
zent damancos atyankat meg zo-
lyak ragalmazak, Ez keppen mond-
uan.*

(165.) Az mynor fratereknek egy
conuentebe tevrtenek . . .

(168.) *Yt kezdetyk egy pelda*

§. 9. 197^a: Cumque fratres pre-
dicatores adhuc apud locum Sancti
Sixti morarentur in urbe . . .

§. 10. fol. 197^b: Volebat vir
iste, pater noster piissimus Domini-
cus visitare tribulatos et pauperes
consolari . . .

§. 11. fol. 197^d: Cum beatus
Dominicus erat in urbe (de bene-
placito cardinalium) dominus Hono-
rius papa decrevit . . .

§. 12. fol. 198^b: Congregato ca-
pitulo generali Bononie, anno VI. a
confirmatione ordinis . . .

§. 13. fol. 198^d: Celebrato se-
cundo capitulo generali Bononie, ibi
magister Jordanus fuit factus prior
provincialis in Lombardia . . .

§. 14. fol. 199^a: Ad historiam
redeundo . . . Celebrato secundo
capitulo generali, beatus pater (circa
finem Julii) ex itinere venit Bononiam
fessus ex labore vie, estus
quippe magnus erat . . .

§. 15. fol. 199^c: Frater Rodul-
fus, qui tunc erat procurator, vir
industrius . . .

§. 16. fol. 199^d: Post mortem
beati Dominici plura miracula meri-
tis eius . . . (expl.) et sanata est
in oculis.

¹ Fejezetczím és tagolás nélkül, mint az előbbinek megszakítás nélküli folytatása írva.

azokrol kyk zeretyk zent damancos atyankat es ev fyayt. Ez keppen monduan.

Zent bernald zerzetenek nemely claftromaban, maguncyay pispekfegben, vala egy dictimarus nevez jgeen zerzetes tyztelendevev apat . . .

(171.) *It es egy pelda kezdetyk zent damancosrol.*

Vala apuliaban nemely nemes ember . . .

(172.) *Yt es egy pelda kezdetyk monduan.*

Efmeeg magyer orzagban feyer varat nemely prepoftnak fya . . .

(173.) *Yt efmeeg maas pelda kezdetyk.*

Efmeeg mykoron regy varafnak nepe, zent damancos atyanknak jinnepeen . . .

(175.) Vala egy aytatos meddev azzonyallat ifpanyaban . . .

176—191. l. l. Megkel tudnonk nekevnek elevzer, hog az predicator zerzetet, az vzv maria zerzette, ruhat ev adot neky . . .

191—195. l. Lombardiaban vala nemely aytatos azzonyallat, vifelleen maganak lakozo eletet . . .

195. l. (Ny. III. 203. l. 38. s.) Elmeeg vgy jrattatyk ez zentfegees atyarol, hogy ev vala tyztalagnak zereteve . . .

197. l. Vala marfiliaban nemely aytatos azzonyallat, Neuel es nemzetfeggel iombarda . . .

199. l. Amonenfifnek hataraban, rodanumnak folyo vizeen, tarafkonomban rakattatot vala nemes calaftrom . . .

204. l. Efmeeg nemely Sororoknak nemely hazoknal nagy kev effev es veez levn, mykoron az fororoknak, auagy apachyagnak vetemenyeket el tevrneye . . .

cap. III. fol. 193^b: Sciendum primo, quod beata virgo Maria procuravit ordinem predicatorum, habitum dedit . . .

§. 1. fol. 193^d: Femina quedam devota in Lombardia erat, solitariam agens vitam . . . (Reichert p. 40. §. IV.)

Cod. Mus. f. 16^b: Bassilie (sic) fuit quedam deuota mulier nomine et nacione lombarda . . . (Reich. 59. §. II.)

Cod. Mus. f. 17^a: In territorio auionensi super fluuium iordanis (sic) situm est castrum nobile taraschonis . . . (Reich. 60. §. IV.)

Cod. Mus. f. 18^b: Cum circa domum priuliani (sic) grando et tempestas mirabilis sata contereret . . . (Reich. 63. §. VII.)

Domonkos-c.

205. l. Esmeg nemely nagy hatalm frater, ky az zerzetben elettel es jo hyrrel vala jgeen fenes...

206. l. Esmeg cremonensis beli rolandus mester, nemely jnnap napon fel evltevzueen dragalatos vy fcarlat ruhaban, es jelen volna nemely vendeglegben...

207. l. Esmeg mykoron zent emlekezetev reginaldus mester...

210. l. Esmeg nemely frater ky fokaig tartot vala nemely nagy helt az zerzetben...

216. l. Esmeg vala nemely maas nagy deak es pariban...

217. l. (Ny. III. 213. l. 3. s.) Es ezek kezzevl volt egyik volt frater guerricus...

218. l. Anne nagy kemenseeg tartatyk vala byneknek meg feddefeben...

220. l. Esmeg nemely frater keferteteek es meg fogattateek, zerzetnek ky meneferevl...

221. l. Esmeg mykoron menne nemely frater nemely neky hagyot engedelmeffegre.

221. l. Az alazatoffagnak jozagarol... (222.) Az ifpanyay frater egyedrevl, ky vala nagy zentfegevl ember, ky ez velagban volt nagy allapatban, ezeket jelenty ev rola tyztelende hmbertus mester...

225. l. Esmeg vala frater, ky fok jdeyg nagy tyztafagban zolgalt vala vr iftennek...

229. l. Az alazatoffagnak jozagos myelkevdeyre lattatyk illyen dolognak tevrtenny, hog nemely nemet fraternek illyen dolga tevrtenek...

232. l. Nemely zeep teftve fratert, jgeen egyevgyevyet, nemely azzonyallat fok jdeyg keuana bynre...

Cod. Mus. Nat. Hung. 45.

f. 47^b: Quidam frater magne auctoritatis. (Reich. 167. §. IV.)

f. 48^b: Cum magister Rolandus cremonensis (Reich. 168. cap. oct.)

f. 49^a: Cum magister Reginaldus sancte memorie. (Reich. 169. Cap. dec. §. I.)

f. 49^b: Frater quidam, qui magnum locum tenuit in ordine... (Reich. 170. §. II.)

f. 52^a: Fuit et magnus clericus et in iure peritus. (Reich. 174. §. IV.)

f. 52^b: Frater Guerricus, qui post. (Reich. 176. §. I.)

f. 39^b: Tantus rigor circa corrigenda uicia... (Reich. 152. Cap. Sec.)

f. 40^a: Quidam frater temptatus de exitu. (Reich. 153. §. II.)

f. 40^a: Quum iret quidam frater conuersus ad quendam iniunctam obedientiam... (Reich. 153. §. III.)

f. 40^b: De fratre egidio hispano narrat uenerabilis pater magister hmbertus... (Reich. 154. §. I.)

f. 41^a: Frater quidam honestus et uerax dum longo tempore in puritate multa domino in ordine desertuisset... (Reich. 156. §. II.)

f. 42^a: Ad humilitatis uirtutem uidetur accedere quod cuidam fratri teutonico accidit... (Reich. 158. §. III.)

f. 42^b: Fratrem quenquam decorum corpore et admodum simplicem. (Reich. 158. §. I.)

234. l. Esmeg vgy jelentetevt meg oly fraterekkel kyknek zoukat melto hynny, az tyztelendev es zent ifpanyay frater damancoforol, ky gyakorta volt zent damancos atyanknak tarfa . . .

235. l. Bizonual fokakat esmeretvnk, es tevbekrevl hallottvk . . .

236. l. Nemely nagy zent eletev, es nagy hyrev nemet frater . . .

236—7. l. Vgyan ezen frater zokta vala tyztelny azzonyunk zvez mariat ez keppen . . .

238. l. Anglyaban vala nemely jgeen aytatos frater, ky vala lector es predicator . . .

239. l. Keet fraterek mykoron mennenek nemely conventhez . . .

240. l. Nemely ifpanyay vitez kerezttel meg jegyeztetevt, annak okaert hog altalmenne az tengeren . . .

243. l. Keet ifpanyay fraterek, kyk parifban zent jrafban tanoltanak vala . . .

246. l. Vala angliaban nemely frater dauid, ky vala jgeen zerzetes es aytatos ember . . .

247. l. Vgyan ezen anglia orzagba, mykoron frater rikardus jmmar fel holt eleuen volna . . .

248. l. Ez predicator zerzetben . . .

248. l. Vala nemely zerzetes ember, ky az ev gonoz zokafabol, az bodog azzon horayat . . .

249. l. Esmeg nemely frater lyngonyay conventbevl, ky zvez vala mynd ev zvltefenek jdeyetevl fogua . . .

250. l. Mykoron bononyaban nemely frater completanak vtanna allana nemely oltar elevt el teryezkevdnen jmadfagban . . .

f. 43^a: De illo uenerabili et sancto uiro dominico hispano, qui socius fuit quandoque beati patris dominici relatum a fide dignis . . . (Reich. 159. §. II.)

f. 43^a: Denique multos nouimus et de pluribus audiuius . . . (Reich. 160. §. III.)

f. 43^b: Frater quidam teutonicus magne (sic) uite et fame . . . (Reich. 160. Cap. V. §. I.)

f. 43^b: Idem frater consueuerat uenerari beatam uirginem . . . (Reich. 160. Cap. quint. §. II.)

f. 44^a: Quodam fratre in anglia lectore et predicatore admodum deuoto . . . (Reich. 161. §. III.)

f. 44^a: Duo fratres dum mitrentur ad quendam conuentum. (Reich. 161. §. IV.)

f. 44^b: Miles quidam hispanus cruce transmarina signatus . . . (Reich. 162. §. V.)

f. 45^a: Duo fratres hispani, qui parisyus. (Reich. 163. §. VI.)

f. 46^a: Fuit in anglia frater dauid valde religiosus uir et deuotus . . . (Reich. 164. Cap. sextum.)

f. 46^b: In eadem prouincia anglia cum frater Riancus (sic) (Reich. 165. §. II.)

f. 46^b infra. (Reich. 165. §. III.)

f. 46^b: In conuentu lingonensi fuit frater quidam uirgo a natiuitate . . . (Reich. 165. cap. Septius.)

f. 46^a: Cum quidam frater staret prostratus in oratione post completorium ante quoddam altare bononie . . . (Reich. 166. §. II.)

252. l. Nemely frater romanak tartományabol . . .

252. l. Narbonay conuentben, mykoron nemely frater beteg volna . . .

253. l. Elmeg laufanyay conuentben vala nemely nouicius, ky mykoron meggyont volna . . .

254. l. Mykoron bononyaban az fraterék completa vitan vennenek kemenfezes difciplinakat, nemely gonoz erkevlchev deak . . .

255. l. Parifban valanak keet deakok, kyk mynden napon meg mongyak vala az bodog azzon horayt . . .

257. l. Bononyay prior frater iacob, fokzer ielentette meg az fratereknek, hog nemynemev nagy aduocatus vagy procurator . . .

259. l. Franciaban andegauia varafaban vala nemely decan . . .

261. l. Nemely frater mykoron gondolkodnesk hog ev melto volna pispekfegre . . .

263. l. Elmeg vala nemely frater, ky mykoron jarna az vton . . .

263. l. Vala nemely frater, mely frater egyebkeppen fok jdeyg levt vala jo es aytatos zerzetes es jo oluafo . . .

264. l. Elmeg ez zerzetnek kezdety koron, mykoron nemely frater bononyay conuentbevl ment volna fauenciaban . . .

266. l. Vala lengyen orzagban nemely frater, mely frater dispenfal vala keet fraterekkel . . .

266. l. Vgyan ezen orzagban nemely regulas cananok . . .

267. l. Elmeg nemely frater keferteteek torkofflagrol, es zerze maganak nemely beleft tytkon . . .

f. 47^b: Frater quidam de prouincia romana. . . (Reich. 166. §. III.)

f. 48^a: In conuentu narbonensi, (Reich. 167. §. V.)

f. 48^a: In conuentu lausanne quidam nouicius, qui cum fuisset confessus . . . (Reich. 168. §. VI.)

f. 48^b: Cum fratres bononie duras reciperent disciplinas, quidam scolaris lenis (sic) et lascinus . . . (Reich. 169. §. II.)

f. 52^a: Duo scolares (52^b) parisyus fuerunt, qui cotidie officium beate virginis dicebant . . . (Reich. 175. §. V.)

f. 54^b: Frater Jacobus prior fratrum bononiensium retulit fratribus pluries, quod quidam aduocatus . . . (Reich. 180. §. I.)

f. 55^a: Fuit quidam decanus audeganis (sic) ciuitate francie . . . (Reich. 181. §. II.)

Quidam frater aliquando cogitavit se dignum episcopatus. . . (Reich. 209. Cap. vigesimum primum §. I.)

Cum frater quidam ambularet per viam . . . (Reich. 210. §. II.)

Cum frater quidam valde religiosus et devotus et bonus lector multo fuisset tempore . . . (Reich. 208. §. IV.)

f. 64^b: Circa principium ordinis cum frater quidam de conuentu bononie iuisset fauenciam . . . (Reich. 198. §. I.)

f. 68^b: In prouincia polonie quidam frater aliquando dispensauit. (Reich. 205. Cap. Duodevig. §. I.)

f. 68^b: In eadem prouincia quidam canonicus regularis . . . (Reich. 206. §. II.)

f. 68^b: Frater quidam¹ temptatus de gula caseatam, quam turtam lombardice, vel tartam gallice uocant, sibi procurauit . . . (Reich. 206. §. III.)

¹ Följe írva: polonus.

268. l. (Ny. III. 235. l. 17. s.)
Nemely frater, az priornak aldomafa
nekevl tyz penzt reyte el . . .

269. l. Elmeeg romaban zent
fixtufnak clafromaban, volt nemely
frater, ky nemely betegflegeben
lattatyk vala hog evnala volna
prophetalafnak lelke . . .

271. l. Nemely eyel lata iften-
nek embere zent damancos az evr-
devgevt oluafny, nemely cedula-
ban az lampafnak velaganal . . .

271. l. Elmeeg egy jdevben, lele
evrdevgevt kerengven az clafro-
mot . . .

273. l. Mykoron egy jdevben
zent damancos atyank vton menne,
es vala evneky tarfa dychyretes
eletev frater bertrandos . . .

273. l. Mykoron egyzer nemely
eyel zent damancos atyank zokot
jmadfaga vtan (274) zent fabina
azzonnak conuenteben . . .

275. l. Mykoron zent damancos
atyank lakozneek bononyaban, tevr-
teneek hog egy prior zent bernald
zerzetebevl, aital menne bononyan . . .

277. l. Mykoron zent damancos
atyank volna bononyaban, es ot
zevnetlen predicallana . . .

279. l. Vala egy conuerfus pa-
razt frater, zent ferenc zerzetebevl
myno (igy) frater, kynek vala neue
albert . . .

282. Tevrteneek egyzer, hog zent
damancos atyank, es zent ferenc,
az ev zerzetevknek fel veteleert
volnanak egyetevmben cremone-
ban . . .

283. Nemely jdevben jaruan zent
damancos atyank nemely varafban
franciaban, marada nemely papnak
zallafan, Tevrtenek kedeg hog az
pap huganak ev fya az tornachrol
le eseek . . .

284. l. Mykoron zent damancos

f. 69^a: Quidam frater preter
prioris sui licenciam III^{or} solidos
quos (Reich. 206. Cap. undevig. §. I.)

f. 22^b: Alia uice inuenit sanctus
dyabolum manibus ferreis tenentem
cedulam et ad lampadis lumen le-
gentem . . . (Reich. 79. Cap. XVII.)

f. 22^a: Alia uice inuenit sanctus
dyabolum omnia loca circuire do-
mus . . . (Reich. 78. Cap. XVI.)

f. 21^a: Cum idem pater per
franciam uadens castrum castellionis
uenisset, contigit filium sororis ca-
pellani, qui eum receperat . . . (Reich.
76. Cap. duodecimum.)

atyank fenleneek halala vtan choda tetelekkel . . .

286. l. Vala nemely tyzteffeg-bely vitez nemet orzagba . . .

289. l. Elmeg nemely choda tetei oluافتatyk zent damancos atyankrol, melyet jelente meg zent emlekevezetev frater layos gargyan, mynorok zerzetebevl . . .

291. l. Bodog zevlev tevke zent damancos, kynek vezzevybevl enne dymevic bevelkeveek ez velag-nak . . .

301. l. Vrnak eztendeeben, ezer, keet zaz, harmyc eztendeiben, Mykoron conrad mefter predicallana nemet orzagban az eretnekek ellen . . .

304. l. Vala nemely zerzetes es byzon bezedei, cefaryay frater peter, es vala olaz, Ez frater peter volt ez zerzetben prior es lector . . .

309. l. Mykoron albyay mynor fraterek sokayg mukalkottak volna viznek kereseferent, es nem lelhettek volna . . .

316. l. (Ny. III. 257. l. 26. s.) Mykoron kedeg az predicator zerzet zent damancos atyanktol eretnekefeg ellen es teulygefek elien zereztevet volna lelek zerent tolofaban, Es az fraterek az tartomanyokban olyma negyven eztendeyg vyafkottanak volna az eretnekefeg ellen, es az kemen feyedelmek ellen kyk ezeket oltalmazyak vala, Vyafkodnak vala kedeg az fraterek, ehfeben, es zomefagban, es mezeytelenfeben, es nagy fok nyomorufagokban. (Itt végződik töredékesen a codex.)

Chron. Anton. Pars III. Tit. XXIII. cap. X. fol. 212^d: Felix vitis beatus Dominicus, de cuius sacrculo (sic) tantum germen redundat seculo celi . . .

§. 1. fol. 213^b: Anno ab incarnatione M.CCXXX. predicante magistro Conrado in Theutonia contra hereticos . . . (Reich. 211. Cap. XXIII. §. I.)

§. 2. fol. 213^b: Vir religiosus et verax, frater Petrus de Semaria (sic) gallicus, qui fuit prior et lector in ordine . . . (Reich. 218. §. XIII.)

§. 3. fol. 213^c: Cum fratres minores de Albia diu laborassent ad querendam aquam nec invenirent . . . (Reich. 221. Cap. XXV. §. II. §. III. §. IV. §. V. §. VI. §. IX.)

§. 4. fol. 213^d: Cum autem ordo predicatorum a beato Dominico contra hereses et errores spiritualiter fuit institutus Tholose, et fere XL annis fratres de partibus illis in fame et siti, frigore et nuditate et in (fol. 214^a) tribulationibus multis certauerunt contra illas et contra tyrannos, qui hereticos defendebant. (Reich. 231. Pars V^a Cap. I.)

KATONA LAJOS.